

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2022

KULILK 27.04.2022 § 42
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuositarkastuksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisk., heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-maaliskuussa 2022 palvelualueittain:

	2022	2021
Kulttuuripalvelut	22,4 %	20,9 %
Liikuntapalvelut	25,8 %	24,7 %
Yhteensä	23,8 %	22,5 %

Kulttuuri- ja liikuntapalveluissa suurin epävarmuus liittyy tulojen kehitykseen. Mikäli toiminta ei palaudu ennakoidusti, ylityspaine on olemassa.

Kulttuuripalveluiden alkuvuosi on sujunut tapahtumien, konserttien, näyttelyiden sekä aktiivisen toiminnan osalta suunnitellusti huolimatta tammikuun koronarajoituksista. Ennuste on, että valtuuston hyväksymässä vuoden 2022 raamissa pysytään.

Liikuntapalveluiden ennusteessa on huomioitu niin menojen kuin tulojenkin osalta Motonet Areenan käyttöönoton myöhästymisen.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Yleisen kulttuurityön toiminta on painottunut alkuvuoden aikana erityisesti avustuksiin. Lautakunta päätti 23.2. yli 2 000 € kohdeavustuksista, vuosivastuksesta kulttuurikeskuksille, taiteen perusopetuksen avustuksesta, Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston yli 1 000 € avustuksista sekä taiteilijan työskentelyavustuksista. Edellä mainittuihin tuli yhteensä 45 hakemusta. Lisäksi tammi-helmikuussa avoinna olleeseen avustushakuun (kohdeavustukset alle 2 000 €, Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston alle 1 000 € avustukset sekä taiteilijan työtila-avustukset) tuli 44 hakemusta.

Uusi kulttuurisen yhteistyön kokonaisuus avattiin kulttuuritupsahdusten haulla ja 28.2. päättyneeseen hakuun tuli 45 ehdotusta kulttuuritupsahdusten sisällöille. Niistä valittiin toteutukseen seitsemän kokonaisuutta. Sisällöt jaksottuvat touko-kesäkuuhun sekä syys-marraskuuhun. Työpajatoiminta on aloitettu kolmella eri teemalla. Lisäksi avattiin 28.2. uutena tempauksena Runopyykki, joka toteutetaan terveysturvallisesti ja matalalla kynnyksellä. Yhteistyökumppaneina ovat seutukirjasto, yhteisötila Satama, kirjailijayhdistys Ukri ry, Runon Ystävät ry ja Joensuun normaalikoulun Erasmus-hanke. Runopyykit ovat olleet esillä

maaliskuun aikana pääkirjastolla, yhteisötila Satamassa, Reijolan Enon ja Nepenmäen kirjastoilla. Niitä sijoitetaan myös muihin paikkoihin kuluvaan kevään aikana.

Hankintatoimi kilpailutti Joen Yön järjestämisen ja tarjouskilpailun perusteella Joensuun Virta Oy valittiin tapahtuman järjestäjäksi. Aikaisempina vuosina kaupunki on toiminut järjestäjänä ja ostanut Joen Yön tuotantopalvelut ulkoa. Nyt tehty kilpailutus oli kokonaisvaltainen ja tapahtuman järjestäminen ulkoistettiin kokonaan.

Koulujen Kulttuurin virta on käynnistynyt kirjaston tarjoamalla 4-luokkalaisten vinkkauksilla. Yläkouluissa taidekasvattajat ovat pitäneet Vaikuttava video -työpajoja 7-luokkalaisille. Kaupunginorkesterin yläkoulujen konsertit striimattiin tammikuussa, lastenkulttuurin tilastoissa verkkokäynnit tilastoidaan erikseen. Musiikkia päivään koulutukset ja musiikkituokiot ovat jatkuneet päiväkodeissa. Kevätkaudella 2022 toiminnassa on mukana 7 päiväkotia. Musiikkituokioita ja henkilöstön koulutuksia vetävät konservatorion varhaisiän musiikkikasvattajat Karoliina Markkanen ja Päivi Sinkkonen.

Kaupunginorkesteri:

Vuosi 2022 alkoi koronarajoitusten merkeissä. Orkesteri toteutti Kulttuurin Virta 8-luokkalaisten konsertit sekä ensimmäiset konsertit verkkokonsertoinnilla. Verkkokonsertit ovat katselijoille ilmaisia, mutta orkesteri kokeili ansaintalogiikkana vapaaehtoista kannatusmaksua, joka tuotti odotuksiin nähden vähän tuottoa. Ne asiakkaat, jotka maksoivat kannatusmaksun kuitenkin tyytyväisiä, koska saattoivat näin kannattaa orkesterin toimintaa.

Kaupunginorkesterille valittiin myös uusi taiteellinen johto, joka aloittaa virallisesti kautensa 1.8.2022. Duo Tikola (Minna Pensola ja Antti Tikkanen) valittiin taiteellisiksi partnereiksi, joille lisättiin taiteellisen johdon vastuutehtävät. Duo Tikola on aloittanut jo toimintansa suunnittelemalla syyskauden 2022 ohjelmiston.

Orkesteri toteutti Big Music for Small Cities –hankkeen avulla Joensuun Musiikkitalven viikolla 8. Hankkeen yhtenä tarkoituksena oli pitää Musiikkitalvessa Venäjän Karjalan valtionfilharmonia ja Joensuun kaupunginorkesterin yhteiskonsertti. Tämäkin aie peruuntui korona-pandemian takia, mikä osoittautui onneksi, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan juuri suunniteltuna konserttipäivänä to 24.2. Hankkeen mukana olon takia orkesterin musiikkitalven konsertti oli ilmaiskonsertti.

Big Music for Small Cities–hankeyhteistyö Venäläisen pääpartnerin kanssa loppui Ukrainan sodan takia jo ennen hankkeen virallista loppumista. Hankkeen virallinen loppumispäivä oli 31.3.2022.

Orkesteri tuotti lastenkonsertin, joka esitettiin päiväkonserttina myös vammaisille sekä Taidetestaajien verkkoelämyskonsertin Vierailuja Pariisista –konsertista.

Seutukirjasto:

Kirjastot ovat olleet alkuvuoden ajan normaalisti auki, myös omatoimen osalta. Tapahtumia on pidetty etäyhteyksin ja vähäisemmässä määrin paikan päällä toimipisteissä alkuvuoden koronarajoitusten vuoksi, mikä näkyy toistaiseksi tapahtumien vähäisyytenä: yksittäinen etätapahtuma korvaa usein monta pienempää paikallista tapahtumaa. Erityisesti satutuntien vähäisyys näkyy. Kouluyhteistyöstäkin osa on toteutettu etäyhteyksin, pääsääntöisesti kuitenkin koulujen kanssa työskenneltiin jo normaalisti.

Lainausten määrä on odotetulla, melko normaalilla tasolla. Kävijämäärät ovat koko alkuvuoden noudattaneet samaa kaavaa kuin vuoden 2021 alkuvuosi eli jääneet normaalivuoden käynneistä. Tapahtumatuotannon lisääntyminen keväällä vaikuttaa pikkuhiljaa käynneihinkin positiivisesti.

Karsikon uudet kirjastotilat otetaan käyttöön syksyllä ja alkuvuoden aikana tehtiin suunnitelmia kirjaston muuttoprojektista. Rantakylän remontoitavan kirjastotilan kalustamisen suunnittelu otti askelia eteenpäin ja Hammaslahden kirjaston hankesuunnittelu uuden koulutilan suunnittelun kyljessä eteni myös.

Nuorten lukudiplomisovelluksen ja aikuisten suosittelusovelluksen lanseeraamiset viivästyivät ja uusi suunniteltu käyttöönottoaika on ennen kesää.

Vaarallinen tiedonhaun polku –hankkeessa on työstetty Vaara-kirjastojen yhteinen perusopetusikäisten tiedonhaun opetuksen mallia, jota lähdetään toteuttamaan ensi syksystä alkaen. Malli takaa kouluille tukea tiedonhaun, tutkitun tiedon ja lähdekritiikin hallintaan. AVI myönsi 50 000 euron rahoituksen Amisagentit – hankkeelle, jossa kehitetään kirjastojen ja ammattioppilaitosten yhteistyötä lukemisen edistämisen ja mediakasvatuksen saroilla koko Itä-Suomen alueella.

Museot:

Tammikuussa avattiin Onnissa Pia Männikön näyttely ja helmikuussa Hilmassa Itä on itä -näyttely. Onnissa ei koronarajoitusten takia pidetty näyttelyn avajaisia, Hilman avajaiset striimasi sanomalehti Karjalainen. Museoissa ei järjestetty alkuvuonna oheistapahtumia tai yleisöopastuksia näyttelyihin. Koululaisten ja muiden ryhmien vierailut olivat vähäisiä koronarajoitusten takia. Museovieraiden lukumäärä nousi kuitenkin edellisestä vuodesta 73 %. Mukulakadulla otettiin käyttöön kolme uutta lasten syntymäpäiväpakettia.

Alueellisen vastuumuseotoiminnan osalta lähetettiin OKM:n selvitys vuosilta 2020–2022 sekä suunnitelma vuosille 2023–2026. Molempien osalta käydään neuvottelut Museoviraston kanssa keväällä. Alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristötoimintaan liittyen kirjoitettiin 86 viranomaislausuntoa.

Hilmassa aloitettiin 2,5 kuukauden kestoinen Sortavalan kuvat digitointihanke Sortavala-säätiön myöntämän apurahan turvin. Museums in Focus -hankkeessa suoritettiin tilitarkastus, ja loppuraporttia viimeistellään. Yhteistyö Venäjän Karjalan museoiden kanssa keskeytettiin maaliskuun alussa.

Konservatorio:

Konservatorion toiminta siirtyi tammikuun alussa uusiin tiloihin Carelia-talon yhteyteen. Tilat ovat osoittautuneet erittäin hyvin toimiviksi ja opetusjärjestelyt on saatu ongelmitta toimimaan uudessa ympäristössä. Erityisen tyytyväisiä on oltu akustiikkaan ja äänieristykseen liittyviin ratkaisuihin. Alkuvuoden aikana ongelmia on aiheuttanut kattoasennuksessa tapahtunut virhe, mistä johtuen on tapahtunut joitakin kattovuotoja. Rakennuksen omistava Hemsö on vaatinut urakoitsija Lujatalolta selvitykset vuotojen syistä ja vaihdattanut vaurioituneet rakenteet. Kesällä kattoasennukset tarkistetaan vielä kaikilta osin ja varmistetaan korjausten onnistuminen.

Uudet tilat ovat saaneet paljon huomiota niin paikallisesti kuin valtakunnallisestikin ja vierailuryhmiä tiloissa on käynyt viikoittain. Uusien tilojen juhlistamiseksi konservatoriolla järjestetään "Uuden konsan kevät" -konserttisarja, johon on koottu monipuolinen ohjelmakokonaisuus konservatorion oppilaiden ja opiskelijoiden esityksiä. Avajaiskevään päätapahtumana olivat 24.3. järjestetyt kaksi avajaiskonserttia. Konsertit onnistuivat hyvin ja palaute konserttiyleisöltä ja kutsuvierailta oli positiivista.

Muista avajaiskevään tapahtumista alkuvuoden osalta mainittakoon jousisoitinten Taituri-tapahtuma, East Side Story – musikaaliesitys ja neljä konserttia kaupunginorkesterin Musiikkitalvi-festivaalilla.

Kansalaisopisto:

Koronaepidemian rajoitustoimenpiteiden takia kansalaisopisto joutui tammikuussa aloittamaan kevätlukukauden etäopetuksena tai siirtämään lähiopetuksen aloittamista helmikuun alkuun. Opiskelijoille annettiin siirrosta johtuen

mahdollisuus maksuttomaan kurssipaikan perumiseen. Kaikkien toimintojen osalta etäopetukseen siirtyminen ei ollut mahdollista (esimerkiksi teknisen työn kurssit) ja näiden osalta kauden aloitusta siirrettiin ja peruuntuneet opetuskerrat siirrettiin, joko kurssin loppuun tai kurssia lyhennettiin. Tämä on vaikuttanut alkuvuoden opiskelijamääriin ja sitä kautta myös vähentänyt kurssimaksujen tulokertymää. Opiskelijoita on kuitenkin ilmoittautunut kursseille kuluvaan kevään aikana edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän.

Alkuvuodesta kansalaisopistossa on aloittanut myös toinen UMAKO-ryhmä (uusi maahanmuuttajakoulutus), joka on 100 %:sti valtionosuuksilla katettua opetusta. Ko. lukutaitokoulutus on suunnattu niille kotoutumisajalla oleville maahanmuuttajille, jotka tarvitsevat joustavaa ja toiminnallista lukutaidon sekä suomen tai ruotsin kielen koulutusta ja joiden kotoutumissuunnitelmaan on kirjattu tarve lukutaitokoulutukseen.

Tulevan kesäkauden kurssien ilmoittautuminen on alkanut huhtikuun alussa ja seuraavan lukuvuoden kurssien suunnittelu on parhaillaan käynnissä.

Liikuntapalvelut

Tammi-maaliskuu oli ulkoliikuntaolosuhteiden näkökulmasta erinomainen. Pitkän pakkasjakson ansiosta jääkentät, ladut ja talvipolut saatiin pidettyä hyvässä kunnossa.

Maaliskuun puolella välissä aurinko alkoi sulattamaan jääkaukaloita ja -kenttiä ja niiden ylläpito jouduttiin lopettamaan. Vastaavasti järvenjäällä olosuhteet paranivat ja jääladut saatiin avattua. Myös Joensuun Ladun järjestämä Pyhäselän jäähiihto saatiin toteutettua muutaman väli vuoden jälkeen. Maaliskuussa jäällä nähtiinkin hiihtäjiä ja muita ulkoilijoita ilahduttavan paljon.

Keskusta-alueen latuverkosto parani, kun Siilaisenpuron silta sekä Karhunmäen ja Repokallion välinen silta avattiin ulkoilijoiden käyttöön.

Alkuvuodesta myös koronaan liittyvät rajoitukset vähenivät ja lopulta poistuivat kokonaan. Tämä tarkoitti sitä, että sisäliikuntapaikat avattiin myös aikuisryhmille, uimahalleista poistuivat kävijärajoitukset ja Kansalaisopiston yhteistyöryhmät käynnistyivät, tosin alkuperäistä suunnitelmaa myöhemmin. Yhteistyöryhmiin osallistuvien määrä oli kuitenkin huomattavasti talousarvioon asetettua määrää vähäisempi.

Joensuu Areenan tapahtumista helmikuiset vanhojen tanssit siirtyivät toukokuulle. Maaliskuussa koronaan liittyvät yleisörajoitukset poistuivat ja Lunta llosaassa - tapahtuma saatiin pidettyä alkuperäisen aikataulun mukaisesti.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta Motonet Areenan käyttöönotto viivästyi.

Vuoden 2021 puolella toteutettujen liikunta-aktiivisuuskyselyn ja liikuntapaikkakyselyn käsittely eteni tulosten tarkastelun ja käsittelyjen vaiheeseen. Liikuntapaikkakyselyn tulosten yhteenveto käsiteltiin Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan maaliskuun kokouksessa. Liikunta-aktiivisuuskysely käsitellään lautakunnan huhtikuun kokouksessa.

Luonnon virkistyskäyttöön tarkoitetun liikuntapaikkarakentamisen avustushaku käynnistyi 1.2.2022. Liikuntapalvelut yhdessä kaupunkirakennepalvelujen kanssa jätti hakemuksen Nollakan lähivirkistysalueen kehittämiseksi. Hakemusta täydennettiin rahoittajaviranomaisen pyynnöstä maaliskuun loppupuolella.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

merkitä tiedokseen osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.3.2022

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.